

1 Inleiding

Het deeltijds kunstonderwijs besteedt vandaag terecht meer aandacht aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.¹ Zo zijn er binnen de studierichting muziek gesubsidieerde tijdelijke projecten 'ortho-agogische muzikale vorming' en 'inclusief muziekonderricht'. In deze projecten krijgen onder meer leerlingen met een verstandelijke beperking en leerlingen met autisme een aangepaste vorm van muziekonderwijs. Een aantal academies hebben zelf ook leraarsuren geïnvesteerd om aangepast muziekonderwijs aan te bieden.

Het project '**STICORDI voor leerlingen deeltijds kunstonderwijs**' past binnen deze evolutie om meer aangepaste leerzorg te bieden.

Deze brochure wil een **praktisch werkinstrument** zijn voor al wie in het kunstonderwijs geconfronteerd wordt met leerstoornissen en leerproblemen. De fiches STICORDI DKO bieden **leerkrachten in de studierichting muziek achtergrond, concrete tips en hulpmiddelen** om deze leerlingen beter te begeleiden.

Wegwijzer

In deel 2 '**Leerstoornissen, ontwikkeling- en gedragsstoornissen: achtergrondinformatie**' vindt de leerkracht, die bepaalde problemen opmerkt, **een kader** om ze te plaatsen.

Deel 3 '**Mogelijke interventies door de leerkracht**' staat stil bij de verschillende manieren van **differentiëren: in doelstellingen en/of in didactische aanpak**. Daarbij gaat men uitgebreid in op manieren om **structuur** te bieden, zowel **visueel als auditief**.

Deel 4 '**Praktijkfiches en praktijkvoorbeelden DKO**' is als het ware de '**gereedschapskoffer**'. Dit deel biedt de leerkracht **twalf fiches per mogelijk probleem**, gaande van motorische problemen, problemen met noten en ritme lezen tot faalangst. Elke fiche vertrekt van een concreet voorbeeld. Men bekijkt welke onderliggende stoornis mogelijk de oorzaak kan zijn. De achterzijde van de fiche biedt tal van **concrete tips voor de klaspraktijk**.

Deze brochure kwam tot stand in het kader van de netoverschrijdende opdracht 'kwaliteitsbevordering tijdelijke projecten DKO' dankzij de samenwerking van:

- ✓ Wim Smet, projectcoördinator;
- ✓ Anny Cooreman (*Eureka* Onderwijs/Vzw Die-'s-lekti-kus), expert op het domein van integratie van leerlingen met leerstoornissen en ontwikkelingsstoornissen;
- ✓ een werkgroep van leerkrachten en academies met ervaring in het omgaan met leerproblemen.

Met dank aan Prof. Annemie Desoete voor het nakijken en de suggesties.

Die-'s-lekti-kus vzw stelt de middelen ter beschikking om deze brochure in een papieren versie te bezorgen aan de academies voor deeltijds kunstonderwijs. Ze biedt de fiches eveneens aan via haar website www.letop.be. Elke leerkracht en academie kan de praktische fiches STICORDI DKO 2010 daar gratis downloaden. Onder het project 'Leerzorg' vinden leerkrachten op deze website ook fiches per leerprobleem: ADD, ADHD, dyslexie, dyscalculie, DCD, autisme, hoogbegaafdheid én tal van bruikbare tips om op een eenvoudige manier te differentiëren in de klas.

¹ Verzamelnaam voor alle leerlingen die in functie van onderwijs omwille van een functiebeperking speciale ondersteuning nodig hebben.